

بررسی مقایسه‌ای میزان سایش خمیردندانهای کام، پونه و داروگر مخصوص کودکان با نمونه استاندارد خارجی (Oral-B)

دکتر بهشته ملک افضلی^۱ - دکتر سیما شهابی^۲ - دکتر فاطمه رضایی^۳ - دکتر محمد جواد خرازی فرد^۴
 ۱- استادیار گروه آموزشی دندانپزشکی کودکان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
 ۲- دانشیار گروه آموزشی مواد دندانی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران
 ۳- دندانپزشک
 ۴- دندانپزشک و مشاور آماری دانشکده و مرکز تحقیقات دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

زمینه و هدف: سایش خمیردندانها یکی از موارد مهم جهت انتخاب آنها توسط دندانپزشکان می باشد و تولیدکنندگان سعی دارند با ارائه هرچه بهتر محصولات استاندارد این مهم را فراهم آورند. این مطالعه با هدف مقایسه میزان سایندهی چهار نوع خمیردندان مخصوص کودکان: کام، پونه، داروگر و Oral-B طراحی گردید.

روش بررسی: در این مطالعه تجربی و آزمایشگاهی، ۲۴ نمونه (به عنوان ماده زمینه‌ای) با جایگذاری کامپوزیت بر روی آکریل در قالب مخصوص ساخته شد و به طور تصادفی به چهار گروه شش تایی تقسیم گردید که هر گروه توسط یک نوع خمیردندان مورد سایش قرار گرفت. پس از آن وزن نمونه ها به وسیله ترازویی با دقت ۰/۰۰۰۱ گرم اندازه گیری گردید. نمونه ها تحت نیروی دویست گرم در محیط حاوی محلول هر یک از خمیردندانها و به وسیله *cross brushing machine* و مسواک زده شدند. پس از آن وزن هر نمونه بعد از پنج هزار، ده هزار، پانزده هزار و بیست هزار بار سایش با ترازوی فوق اندازه‌گیری شد. متغیر مورد بررسی میزان سایش حاصل از هر نوع خمیردندان می باشد و تشخیص آن مشاهده نتایج حاصل از آزمایشهای سایش است که توسط آزمونهای آماری *ANOVA* و *Tukey* مورد مقایسه قرار گرفتند.

یافته‌ها: تفاوت معنی‌دار آماری بین چهار نوع خمیردندان پس از پنج هزار و ده هزار بار سایش وجود نداشت اما تفاوت سایش خمیردندان داروگر با کام، پونه و Oral-B پس از پانزده هزار و بیست هزار بار سایش از لحاظ آماری معنی دار بود. نتیجه‌گیری: خمیردندان داروگر در مقایسه با سایر خمیردندانها بیشترین میزان سایش را دارد اما میزان سایندهی خمیردندانهای کام و پونه مشابه خمیر دندان Oral-B است.

کلید واژه‌ها: سایش - خمیردندانهای کودکان - پروفیلومتر.

پذیرش مقاله: ۱۳۸۷/۸/۲۱

اصلاح نهایی: ۱۳۸۷/۸/۲

وصول مقاله: ۱۳۸۶/۲/۶

نویسنده مسئول: گروه آموزشی دندانپزشکی کودکان دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی e.mail: beheshtehm@yahoo.com

مقدمه

اگر چه درباره منافع و مزایای مسواک زدن با خمیردندان مطالب بسیاری گفته شده است اما کمتر به زیانهای ناشی از استفاده غلط از این روش و یا مضرات خمیردندانهای نامناسب پرداخته شده است. سایش بیش از حد دندانها می‌تواند منجر به آسیب دیدگی مینا و در بعضی موارد عاج دندان، افزایش حساسیت دندانها، مشکلات زیبایی و در نهایت صدمه به دستگاه جونده شود. (۲)

میزان تمیزکنندگی خمیردندان، بستگی به مواد ساینده آن

رعایت و حفظ بهداشت دهان و دندان یکی از آموزشهای اصولی دندانپزشکی پیشگیری است تا از این راه به مقصد اصلی که پیشگیری از بروز بیماریها و ضایعات دهان و دندان است دست یافت. یکی از روشهای اساسی حفظ بهداشت دهان و دندان که همواره مورد تأکید قرار گرفته است. مسواک زدن با خمیردندان می‌باشد. از فواید مسواک زدن، برداشتن پلاک، حذف رنگدانه‌های خارجی، پیشگیری از بیماریهای لثه و جلوگیری از پوسیدگی دندانها می‌باشد. (۱)